

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

29.05.2026

TÜRK YARDIM KURULUŞLARI DÜNYANIN
DÖRT BİR YANINDA MAZLUMLARA BAYRAM YAŞATTI

TÜRKLER BURADA HERKES MUTLU

Türkiye'nin sivil toplum kuruluşları bu bayramda da dünyanın dört bir yanında mazlum coğrafyalardaki ihtiyaç sahiplerinin yüzünü güldürdü. Türk Kızılay ve Türk Diyanet Vakfı'nın kurban eti ve yardım ulaştırdığı insanlar, Türk halkına teşekkür etti

Türkiye'deki sivil toplum kuruluşları (STK) sadece ülke içinde değil dünyanın dört bir yanında mazlum coğrafyalarda da binlerce insanın yüzünü güldürüyor. Türk Kızılay ve Türk Diyanet Vakfı (TDV) gibi çok sayıda sivil toplum kuruluşu bu Kurban Bayramı'nda da birçok ülkede milyonlarca ihtiyaç sahibi insanın umut oldu. Yardımların ulaştığı insanlar gözyaşları içinde Türk halkına dualar ederken hediyelerini alan çocuklar mutlulukla gülmüşü. Yardım alan bir Nijeryalı "Türkler burada olduğu için herkes sofrasında mutlu" diyerek yaşadıkları sevinci dile getirdi.

■ Diyanet İşleri Başkanlığı ile TDV'nin "Kurbanım Paylaş, Kardeşimle Yakınlaş" temasıyla yürüttüğü 2026 Yılı Vekalet Yoluyla Kurban Organizasyonu kapsamında Türkiye'den giden gönüllüler, Nijer'de kurban kesim ve dağıtım çalışmalarını yürüttü. Köy köy gezen gönüllüler, yoksulluk ve zorlu yaşam koşullarıyla mücadele eden Nijerli ailelere kurban etlerini ulaştırdı. Nijerliler, Türkiye'den giden yardımlar sayesinde bayram coşkusunu yaşadı.

'HER ZAMAN DUA EDİYORUZ'

■ Vakfın her yıl Nijer'de böyle güzel faaliyetler yaptığını anlatan Aoudi Karey Gorou köyü Muhtan Sanda Aoudi, "Türkiye'den vakıf gönüllüleri gelince çok mutlu oluyoruz. Türkiye'ye her zaman dua ediyoruz. Bazı aileler et yemiyor ama Türkler burada olduğu için herkes sofrasında mutlu" dedi. Gönüllülerin kurban eti verdiği Fatouma Souley de Türkiye'yi çok sevdiğini, yapılan yardımlar sayesinde mutlu olduklarını belirterek, emeği geçenlere teşekkür etti.

■ Etiyopya'daki ihtiyaç sahiplerine kurban eti ulaştırıldı. Gönüllüler, çocuklara balon ve Kur'an-ı Kerim hediye ederek yüzlerinde tebessüm oluşturdu. İsrail saldırılarının altındaki Lübnan'da da ihtiyaç sahiplerine kurban eti ulaştırıldı. Türkiye Diyanet Vakfı ve Türk Kızılay, Afganistan'ın başkenti Kabil'de ise 1400 kurban hissesi dağıttı. DİŞ HABERLER

GOZYASI DOKUP TÜRK HALKINA DUA ETTİ

TDV, Kamboçya'da içme suyu ve kanalizasyon altyapısının bulunmadığı ailelere hem kurban eti hem de temel erzak yardımlarını ulaştırdı. Yardım gözyaşları içerisindeki bir adamın sal anlar yaşattı. Türk halkı tarafından sini teslim alan yaşlı adam, gözyaşları içinde dua ederek Türk halkına teşekkür etti.

'MUTLULUKTAN ZİYADE VICDAN MESELESİ'

DIYANET İşleri Başkanlığı ile TDV'nin ortaklaşa yürüttüğü kampanyayla Doğu Afrika ülkesi Uganda'ya giden görevli ve gönüllüler, kırsal kesimlerdeki yetim çocuklara çeşitli hediyeler verdi. Gönüllü Yusuf Bozkurt "Burada yaptığımız iş, mutluluktan ziyade vicdan meselesi" dedi.

Vali Gül'den İstanbullulara davet

573 YILLIK FETİH COŞKUYLA KUTLANACAK

Davut Gül

İstanbul'un Fethi'nin 573. yıl dönümü kapsamında bugün, kent genelinde yürüyüşlerden mehter konserlerine, SOLOTÜRK gösterilerinden, mapping şovlarına kadar birçok etkinlik düzenlenecek.

Türkiye'nin ilk Yüzer Üretim Tesisi (FPU) Osman Gazi gemisi, geçtiğimiz sene İstanbul'un Fethi'nin 572. Yıldönümünde, İstanbul Boğaziçi'nden geçişini sürdürmüştü.

İSTANBUL Valiliği koordinasyonunda düzenlenecek kutlamalar kapsamında bugün boyunca yürüyüşler, mehter konserleri, gösteri uçmaları, hatim programları, mapping etkinlikleri, konserler ve havai fişek gösterileri gerçekleştirilecek. Etkinliklerin kentin farklı noktalarına yayılarak geniş katılımı kutlanması hedefleniyor. İstanbul Valisi Davut Gül, fethin şenliklerinin tüm hazırlıklarının tamamlandığını belirterek, İstanbulluların etkinliklere davet etti. Gül, özellikle ilk kez gerçekleştirilecek drone gösterisinin görsel açıdan büyük ilgi göreceğini ifade ederek, 15 dakika sürecek gösteride fethin tarihsel sürecinin canlandırılacağını söyledi.

TÜRBE ZİYARETE AÇILACAK

Fethin ruhunun yaşatılması gerektiğini vurgulayan Davut Gül, vatandaşlardan evlerini ve iş yerlerini bayraklarla süslemelerini isteyerek,

"Fethi şehir olarak kutlamamız lazım" ifadelerini kullandı. Kutlamalar kapsamında bugün saat 09.30-18.00 arasında Sarayburnu Limanı'nda TCG Fatih Fırkateyni vatandaşların ziyaretine açılacak. Saat 10.30'da ise Fatih Camisi'nde Fatih Sultan Mehmet Han Türbesi ziyaret edilecek.

AYASOFYA'YA YÜRÜYÜŞ

Kutlamaların en dikkat çekici etkinliklerinden biri olan "Fethin Yürüyüşü", saat 11.00'de Beyazıt Meydanı'ndan başlayarak, Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi Meydanı'na kadar devam edecek. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı himayelerinde, Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı iş birliğiyle düzenlenecek "İstanbul'un Fethinden Türkiye Yüzyılı'na 1453 Genç Hafızdan 1453 Hatim" programı saat 12.00'de Fatih Camisi Külliyesi'nde gerçekleştirilecek.

Saat 12.30'da Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nde "1453 Hatim Programı" yapılacak. Camilerde de aşure ve lokma ikramı gerçekleştirilecek.

Mehteran konserleri yapılacak

Kadıköy, Üsküdar, Ümraniye, Kartal meydanı, Ayasofya önü, Haliç Kongre Merkezi, Taksim Meydanı, Fatih Camisi, Eminönü Meydanı ve Eyüpsultan Meydanı'nda mehteran performansları sergileyecek. Kutlamalar kapsamında

ayrıca İstanbul Ticaret Odası binası ile Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi binası, Yedikule Surları, Rumeli Hisarı ve Galata Kulesi üzerinde fotoğraf ve video mapping gösterileri gerçekleştirilecek.

Yenikapı'da SOLOTÜRK gösterisi

DENİZ etkinlikleri kapsamında saat 15.00'te Sarayburnu Limanı'nda gemi korteji düzenlenecek. Günün en dikkat çekici gösterilerinden biri olan SOLOTÜRK uçuşu ise saat 18.00'de Yenikapı Etkinlik Alanı'nda gerçekleştirilecek. Akşam programında saat 20.30'da Üsküdar Sahili'nde 1. Ordu Komutanlığı Bando Konseri düzenlenecek, 21.00'de ise drone ve havai fişek gösterileri yapılacak.

İSTANBUL'UN FETHİNDE 573'ÜNCÜ YIL GURURU

Çağ kapatıp çağ açan, dünya tarihine damga vuran, Türk'ün şanlı geçmişine altın harflerle yazılan İstanbul'un Fethi 573'üncü yılını doldurdu. Megakente milyonlar bugün havada, karada denizde zaferin coşkusunu yaşayacak.

İstanbul'un Fethi'nin 573. yılı dönümü bugün megakente yoğun bir programla kutlanacak. 11.00'de Beyazıt Meydanı'nda toplanılacak ve ve mehteran takımı eşliğinde Ayasofya Meydanı'na yürüyüş gerçekleştirilecek Ayasofya Meydanı'nda Genelkurmay Başkanlığı'nun mehteran takımı yarım saatlik bir konser verecek. Bu esnada vatandaşlara ikramlar yapılacaktır. Aziz şehitler için bin 453 hatim okunmuş onlarımlar yapılacak. Her ilerde büyük **camilerde** cuma namaza ekasında asure ve lokma dağıtılacak.

GÖRSEL SÖLEN, ISIK SOV

Kutlamalar deniz ve havada da kesintisiz sürecek. 15.00'te Sarayburnu'ndan Halic'e kadar teknelere fethi ruhuna konvoy düzenlenecek. Yüzlerce tekne, fethin ve bayramın ruhuna uygun sekulde süslenmiş vaziyette görsel bir süren sunacak. Sahillerde, Halic kenarında ve Sarayburnu'nda yüzbinlerce vatandaş denizdeki bu coşkuya tanıklık edecek. 18.00'de Yenikapı'da SOLOTTURK uçakları gösteri yapacak.

21.30'da Üsküdar Meydanı'nda Genelkurmay Koro ve Orkestrası bir konser verecek. 21.00'de İstanbul'da Valilik bir ilke

BAHCELİ: FETHİ EBEDİ MÜHRÜMÜZ

MHP Genel Başkanı Bahçeli, Devlet Bahçeli, İstanbul'un Fethi'nin sadece askeri bir başarı değil, Türk İslam medeniyetinin dünyaya yayıldığı ebedi bir mühür, evrensel bir nizamın başlangıcı olduğunu vurguladı.

VALİ GÜL: EVLERİ, CADDELERİ BAYRAKLA DONATALIM

İSTANBUL Valisi Davut Gül, fethi ruhunun muhafaza edilmesi için bu etkinliklerin büyük bir fırsat olduğunu dile getirecek: "Hemşerilerimizden istirhamımız, bayram tatilini de fırsat bilerek ailece bu etkinliklere katılmaları. Bir düşün yeri gibi herkesin evlerini ve iş yerlerini şanlı Türk bayraklarıyla süslesin" dedi.

Mustafa KAYA

SABAH

imza atarak yüzlerce dronla fethi gökyüzünde canlandırılacak. Dronlar 15 dakika boyunca fethi sözlü ve görsel olarak iletilecek. Hemen ardından da gökyüzünü aydınlatarak Gecenin finalinde ise muhtesem bir havai fişek gösterisi İstanbullulara hediye olacak.

Tarihi mekanlara fotoğraf ve videolar vanstılacak. Galata Kulesi her bayramda olduğu gibi bu bayramda da süslenicek. Bu sene Rumeli Hisarı da ilk kez ışıklandırılıp süslenicek. Valilik binası Sultanahmet'teki eski Marmara Üniversitesi Rektörlük binası, tarihi surlar, İstanbul Ticaret Odası binası da fethi için özel olarak ışıklandırılacak.

ERDOĞAN KUTLAMALARA KATILACAK

Başkan Erdoğan, bugün cuma namazının ardından Halic Kongre Merkezi bahçesinde gerçekleştirilecek "İstanbul'un Fethi'nden Gönüllere Fethine, Bayramlaşma ve Fethi Kutlama Programı'na katılacak.

YENİ CAĞI BASLATAN ZAFER

Bizans'ın bin yıllık hakimiyetine son vuran fethi, İslam dünyasında asırlardır beklenen büyük müjdenin gerçekleşmesi olarak görüldü. Halic'e indirilen gemiler, Şahi toplarının surlarda açtığı geçitler ve Uluabatı Hisarı'nın surları diktiği sancak, tarihin unutulmaz anları arasında adını altın harflerle yazdırdı. Fethi hazırlık aylarından başladı. Rumeli Hisarı'nın inşasıyla Boğaz kontrol altına alınırken, dönem en güçlü topları Osmanlı için döktüldü. Bizans'ın Halic'i zincirlerle kapatmasına karşı geliştirilen "gemileri karadan yürütme" hamlesi ise dünya harp tarihine geçen eşsiz bir strateji olarak kayıtlara geçti.

PEYGAMBER MÜJDESİNE NAIL OLDULAR

İstanbul'un fethi, İslam dünyasında ayrı bir anlam taşıyor. Hzret Muhammed'in, "Konstantin'i ebedi fetbedilecektir. Onu fetbeden komutan ne gizli komutan, onu fetbeden asker ne gizli askerdir" hadisi, asırlar boyunca

Müslüman hükümdarların en büyük hedeflerinden biri oldu. Fatih Sultan Mehmet ve ordusu, bu büyük müjdeye nail olan kutlu nesil olarak tarihe geçti. İstanbul'un fethiyle birlikte Orta Çağ kapandı Yeni Çağ başladı. Ticaret yolları değişti, dünya siyaseti yeniden şekillendi. Osmanlı Devleti artık yalnızca bölgesel bir güç değil, çağ açıp çağ kapatan büyük bir cihan devleti olarak aklımıza başladı. Fethiyle birlikte İstanbul; ilmin, sanatın, ticaretin ve medeniyetin merkezi haline geldi.

Aradan geçen asırlara rağmen İstanbul hâlâ fethi ruhunu taşıyor. Minarelerden yükselen ezanlar, surlarda yankılanan tekbirlerin mimsim yağatırken; Ayasofya'dan Süleymaniye'ye uzanan medeniyet izleri, Fatih'in emmanetinin hâlâ dindük ayakta olduğunu gösteriyor. 573 yıl önce yazılan destan, bugün de milletten hafızasızda aynı heyecan ve gururla yaşatılmaya sürüyor. Harun SEKMEN/SABAH

İstanbul'un fethi için görkemli kutlama

▶ İstanbul'un fethinin 573. yıl dönümü bugün görkemli törenlerle kutlanıyor. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan da "İstanbul'un Fethi'nden Gönüllerin Fethine Bayramlaşma ve Fethi Kutlama Programı"na katılacak. AK Parti İstanbul İl Başkanı Abdullah Özdemir, Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenecek programa tüm İstanbulluları davet etti.

Program kapsamında cuma namazı Haliç Kongre Merkezi'nde kılınacak. Cuma namazının ardından Haliç Kongre Merkezi bahçesinde gerçekleştirilecek programda, hem **Kurban Bayramı**'nın manevi iklimi hem de İstanbul'un fethinin 573'üncü yıl dönümü coşkusu birlikte yaşanacak. Program kapsamında sanatçı Azerin konseri, mehteran gösterileri ve çocuklar için çeşitli

etkinlikler düzenlenecek.

ÇİFTE BAYRAM

"İstanbullu hemşehrilerimizi çifte bayram yaşamaya, etkinliklere davet ediyoruz" diyen İstanbul Valisi Davut Gül, "İlk defa dronları kullanarak fethi canlandırıyoruz. Çocuklarımızın, gençlerimizin, 7'den 70'e herkesin izlemesi gereken görsel bir şölen olacak. Dronlarımız yaklaşık 15 dakika fethi canlandırarak görsel olarak tarihi özetlemiş olacak" diye konuştu.

HER SAAT BİR ETKİNLİK

Saat 09.30-18.00 arası Sarayburnu Limanı'nda TCG Fatih Fırkateyni ziyarete açılacak. 10.30'da Fatih Sultan Mehmet Han Türbesi ziyaret edilecek. Saat 11.00'de ise Beyazıt Meydanı'ndan başlayıp Ayasofya Meydanı'na kadar

sürecek "Fethi Yürüyüşü" düzenlenecek. "İstanbul'un Fethinden Türkiye Yüzyılı'na 1453 Genç Hafızdan 1453 Hatim" programı da saat 12.00'de Fatih **Cami** Külliyesi'nde yapılacak. Ayasofya-i Kebir **Cami**-i Şerifi'nde saat 12.30'da "1453 Hatim Programı" yapılacak. Ayasofya-i Kebir **Cami**-i Şerifi başta olmak üzere tüm selatin **camilerde** de cuma namazı sonrası aşure ve lokma ikramı olacak. Saat 12.15'te "Fatih Sultan Mehmet ve İstanbul'un Fethi" temalı görsel gösteri deneyim çadırı ziyaretçilere açılacak. Deniz etkinlikleri kapsamında saat 15.00'te Sarayburnu Limanı'nda gemi korteji gerçekleştirilecek. Kutlamalar çerçevesinde SOLOTÜRK gösterisi saat 18.00'de Yenikapı Etkinlik Alanı'nda izleyicilerle buluşacak.

SOKAĞIMIZDA TÜRK GÖRÜNCE YARDIM İÇİN GELDİKLERİNİ ANLIYORUZ

Türkiye, Batı'nın sömürü düzeni ve misyoner faaliyetleri arasında sıkışan Afrika'daki Müslüman topluluklara nefes oluyor. Kenya'nın başkenti Nairobi'ye kadar uzanan gönül köprüsü, bölgedeki insanlara kardeşlik hissi yaşıyor. Türkiye'nin desteğiyle bir iş yeri açan 65 yaşındaki Zübeyde Adem, "Türkiye bana çok yardım etti. En azından biraz para kazanıyorum. Eğer sokaklarımızda Türkleri görürsek onların bize yardım için geldiğini biliyoruz. Şimdi Kurban Bayramı'nda yine Türkler burada" dedi.

► Afrika'nın en büyük geçeköndü mahallelerinden biri olan Kenya'nın başkenti Nairobi'deki Kibera'da hayat, paslı tenekelerle dolu dar sokakların arasında sıkışmış. Yaklaşık 1 milyona yakın insanın yaşadığı bölgede açlık, işsizlik, güvenlik sorunları ve yoksulluk günlük hayatın sıradan bir parçası. Bu ağır tablonun içinde, özellikle Müslüman yetimler ve dul kadınlar için yıllardır değişmeyen bir umut kapısı var: Türkiye. Bu bayram da Kenya'daki Müslümanlar yalnız bırakmayan Türkiye, ailelere umut oldu.

YALNIZ DEĞİLİNİZ

Yeni Şafak ekibi olarak çoğu Müslüman yaklaşık 1 milyon kişinin yaşadığı Kibera'dayız. Elektriğin sık sık kesildiği, temiz suyun bidonlarla taşındığı, insanların 10-12 metre yükseklikte derme çatma tenekeler barakalarda yaşadığı bölgede, özellikle eşlerini kaybeden kadınlar adeta hayatta kalma savaşı veriyor. Türkiye ise yıllardır resmi kurumlar, vakıflar ve hayır kuruluşlarıyla bölgeye yalnızca yardım götürmüyor, aynı zamanda Afrika'nın kalbinde unutulmuş Müslüman topluluklara "yalnız değilsiniz" mesajı veriyor.

KURBAN ETİ DAĞITIMI YAPILDI

Tenekte çatılı küçük bakkalında hem çalışıp hem torunlarına bakmaya çalışan 65 yaşındaki

Zübeyde Adem'in dükkanında yan yana duran Türk ve Kenya bayrağı dikkat çekiyor. Adem bunu, "Türkiye ile çok ayrı bir bağımız var. Onları çok seviyorum. Bu yüzden bayrakları buraya koydum" sözleriyle açıklıyor. Türkiye'nin desteğiyle açılan dükkan sayesinde hayata tutunduğunu anlatan Adem, "Türkler sürekli buraya geliyor. Türkiye bana çok yardım etti. Artık en azından biraz para kazanabiliyorum. Eğer sokaklarımızda Türkleri görürsek onların bize yardım için geldiğini biliyoruz. Şimdi Kurban Bayramı'nda yine Türkler burada. Mavi Marmara Derneği, bu yıl da bizi unutmuyarak kurban eti getirdi. Türk hayırseverleri

teşekkür ediyoruz" dedi.

TÜRKLER BİZİ YALNIZ BIRAKMIYOR

42 yaşındaki Leyla Hava Latif Mercan da eşini kaybettikten sonra çocuklarıyla hayata tutunmaya çalışan kadınlardan birisi. Küçük bakkal dükkanından kazandığıyla çocuklarını okutan Mercan, Türk yardım kuruluşlarının kendilerine manevi anlamda da destek olduğunu söyledi. "Türkler çok yardımsever insanlar. Çocuklarımız için bize destek oldular. Böyle olunca kendinizi yalnız hissetmiyorsunuz" diyor Mercan, özellikle bayramlarda Türkiye'den gelen yardımların mahallede sevince neden olduğunu anlattı. ► NAIROBI

YARDIMI KARŞILIKSIZ YAPIYORLAR

► Kibera'da dikkat çeken en önemli gerçeklerden biri de bölgede faaliyet gösteren misyoner kuruluşlar. Yerel Müslüman topluluklar, bazı yardım kuruluşlarının, yardımı din değiştirme baskısıyla birlikte sunduğu bilgisini verdi. Fayla Yusuf, bu konuda yaşadıkları hassasiyeti "Bazı kuruluşlar yardım ederken çocuklarımızı din değiştirmeye yönlendirmek isteyebiliyor. Müslüman kuruluşlar ise bize yardım ederken dinimize ve imanımıza saygı gösteriyor. Türkler bunu Allah rızası için yapıyor. Bizden bir karşılık beklemiyor" sözleriyle dile getirdi. Kibera'daki Müslüman topluluklar, Türkiye'nin yardımlarını diğer Batılı yardım modellerinden ayıran en önemli unsurun da bu olduğunu söylüyor. Çünkü Türk kuruluşları yalnızca yardım dağıtmıyor, aynı zamanda camilere, medreselere, su kuyularına ve eğitim projelerine de destek vererek İslami kimliğin korunmasına katkı sağlıyor. Fayla Yusuf, "Bağışçılar sayesinde bazen hayat katlanılır hale geliyor. Kurban eti geliyor, paylaşılıyor. Böylece kendinizi tamamen unutulmuş hissetmiyorsunuz" ifadelerini kullandı.

KİBERA'DA SESSİZ DEVRİM

► Türkiye'nin Kibera'daki faaliyetleri yıllardır sistemli şekilde sürüyor. Başta Mavi Marmara Derneği, İHH İnsani Yardım Vakfı ve Türkiye Diyanet Vakfı'nın açtığı su kuyuları sayesinde binlerce insan temiz suya ulaşabiliyor. TKA'nın eğitim projeleriyle çocuklar kitaplara erişebiliyor. Kibera sokaklarında Türk bayraklı yardım araçlarını gören çocuklar sevinçle koşuyor. Bölgede beyaz yabancaların güvenli endişesi nedeniyle rahat dolaşamadığı alanlara Türk gönüllüler yerel halkın güveniyle girebiliyor. 38 yaşındaki dul anne Zübeyde Receb "İHH bana makineler verdi. Şimdi hem çocuklarına bakıyor hem de mesleğimi geliştireyim" diyerek Türk halkına dua etti.

Gözyaşları içinde Türkiye'ye dua

► Türkiye Diyanet Vakfı'nın (TDV) Kamboçya'daki vekaletle kurban organizasyonunda yardım ulaştırılan 89 yaşındaki bir adamın gözyaşları içerisindeki duası duygusal anlar yaşattı. TDV, "Kurbanı paylaş, kardeşinle paylaş" sloganıyla yürüttüğü organizasyon kapsamında kurban

Bayramı'nın ikinci gününde ihtiyaç sahibi bin aileye daha kurban eti dağıttı. Vakıf ekipleri, ikinci gününde vekalet sahiplerinin isimlerini İslami usullere göre okuyup kapsamında kurban

kurban kesimlerini gerçekleştirdi. Kesilen kurbanların etleri pay edilip paketlenirken, ekipler diğer kentlerdeki yoksul bölgelere ulaştı. Kamboçya'da ekiplerin ziyaret ettiği

bölgede yaşayan 89 yaşındaki yaşlı adam da yardım ulaştırılan isimler arasında yer aldı. Kurbanı eti ve erzak kolisini teslim alan yaşlı adam, uzun süre ekiplerin ellerini bırakmadı. Gözyaşlarına hakim olmayan yaşlı adamın dua ederek Türk halkına teşekkür ettiği anlar duygusal görüntüler oluşturdu.

TDV gönüllüleri Bayram sevincine ortak oldu

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) gönüllüleri, vekaletle kurban organizasyonu kapsamında gittikleri Nijer'de, ihtiyaç sahibi ailelerle bayram sevincini paylaştı.

Diyanet İşleri Başkanlığı ile TDV'nin "Kurbanı Paylaş, Kardeşinle Yakınlaş" temasıyla yürüttüğü 2026 Yılı Vekalet Yoluyla Kurban Organizasyonu kapsamında Türkiye'den giden gönüllüler, Nijer'in farklı bölgelerinde kurban kesim ve dağıtım çalışmaları yürüttü.

Köy köy gezen gönüllüler, yoksulluk ve zorlu yaşam koşullarıyla mücadele eden Nijerli ailelere kurban etlerini ulaştırdı.

Gönüllüler, ailelerle yakından ilgilenerek bayramlarını kutladı ve çocuklara hediyeler verdi. Duygusal anlar yaşayan aileler de Türkiye'den uzanan yardım eli dolayısıyla Türkiye Diyanet Vakfı gönüllülerine teşekkür etti.

Türkiye'den giden yardımlar sayesinde bayram coşkusunu yaşayan Nijerliler, dayanışma ve kardeşlik duygusunu bir kez daha hissetti.

Karey Gorou köyü Muhtarı Sanda Aoudi, uzun süredir TDV'nin gönüllüsü olduğunu söyledi. Vakfın her yıl Nijer'de böyle güzel faaliyetler yaptığını anlatan Aoudi, şöyle konuştu: "Türkiye'den vakıf gönüllüleri gelince çok mutlu oluyoruz. Türkiye'ye her zaman dua ediyoruz. Bunlar bizim için çok önemli ve faydalı oluyor. Bazı insanların kurban

alacak parası yok. Bazı aileler et yemiyor ama Türkler burada olduğu için herkes sofrasında mutlu. Onun için Türkiye Diyanet Vakfına ben de köylülerim adına teşekkür ediyorum. Kurban Bayramı yaklaşınca köylüler bana 'Bu yıl da Türkiye Diyanet Vakfı gelecek mi? Kurban kesecek mi?' diye soruyorlar. Bu organizasyonlardan dolayı TDV'ye teşekkür ederim. Bu bayram da Türkler burada olduğu için köylüler olarak çok mutluyuz. Köyde yaklaşık 10 bin insan yaşıyor."

Gönüllülerin kurban eti verdiği Fatouma Souley de Türkiye'yi çok sevdiğini, yapılan yardımlar sayesinde mutlu olduklarını belirterek, emeği geçenlere teşekkür etti.

Kurban organizasyonu için Ni-

jer'de bulunan TDV Eğitim ve Kültür Hizmetleri Müdürlüğü görevlisi Hacı Mustafa Yalçın ise bu faaliyette yer almaktan büyük mutluluk duyduğunu dile getirdi.

TDV'nin her yıl binlerce insana ulaştığını vurgulayan Yalçın, "2026 yılı kurban organizasyonu kapsamında Nijer'in Niamey şehrinde milletimizin emaneti olan kurbanlarımızı kestik. Gönüllülerimizle köy köy dolaşarak buradaki kardeşlerimize milletimizin emanetlerini teslim ettik.

Nijerli kardeşlerimizle bayramlaştık, sevinçlerine ortak olduk. Çocuklara hediyeler verdik, yüzlerini güldürdük. Bayram sevinçlerini burada onlarla beraber yaşadık." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, hacıların bayramını kutladı

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan, **kutsal** topraklarda **hac** vazifesini yerine getiren Türk hacılarıyla telefonda görüşerek bayramlarını kutladı. **Mekke**'de hacılarla bir araya gelen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı arayarak vatandaşların selamını ilettili. Kurum'un daveti üzerine telefonda yaklaşık 300 hacıya seslenen Erdoğan,

“Allah kabul etsin. Rabbim yar ve yardımcımız olsun. Bütün hacı kardeşlerime şahsım ve milletim adına teşekkür ediyorum” dedi. Tüm **İslam** âleminin bayramını tebrik eden Erdoğan, nice huzurlu bayramlara ulaşma temennisinde bulundu.

HACCIN ZİYARET TAVAFINDA SEVİNÇLE HÜZÜN BİR ARADA

Bayram günü en güzel elbiselerimi giyip bir düğüne, bir vuslata gider gibi **Kâbe**'ye ziyaret tavafına gittim. Yunus Emre'nin "Gelin ey aşıklar gelin" mısralarıyla herkes tek yürek oldu. Bir yandan veda tavafı yaklaşıyordu ve hüznü şimdiden başlamıştı

Arafat'a çıktıldı, Müzdelife'de vakfe-ye duruldu, şeytan taşlandı, ihramdan çıkıldı, kurbanlar kesildi, hacılar bayrama vardı. Hemen **Kâbe**'ye ziyaret tavafına koşuldu. SABAH Gazetesi'ni temsil ettiğim için benim ve gazetem adına da burada vekaleten **kurban kesildi**. Kurbanların kesildiği bilgisi gelince artık **Kâbe**'de buluşma vaktiydi. Bu ziyaret tavafıydı. İhramdan çıkılmış, en güzel elbiseler giyilmiş, Beytullah'a, Allah'ın evine koşuluyordu.

Hac günleri tam bir aşk yolculuğu gibi. **Kâbe**'yle ilk buluşmada, ilk göz göze, kalpten kalbe buluşmada gözyaşları sel olurken Arafat'tan sonra yeniden buluşmada kalp çarpıntısı yeniden başlıyordu. Hiç bitmeyen bir aşk. Hiç dinmeyen bir kalp çarpıntısı gibi.

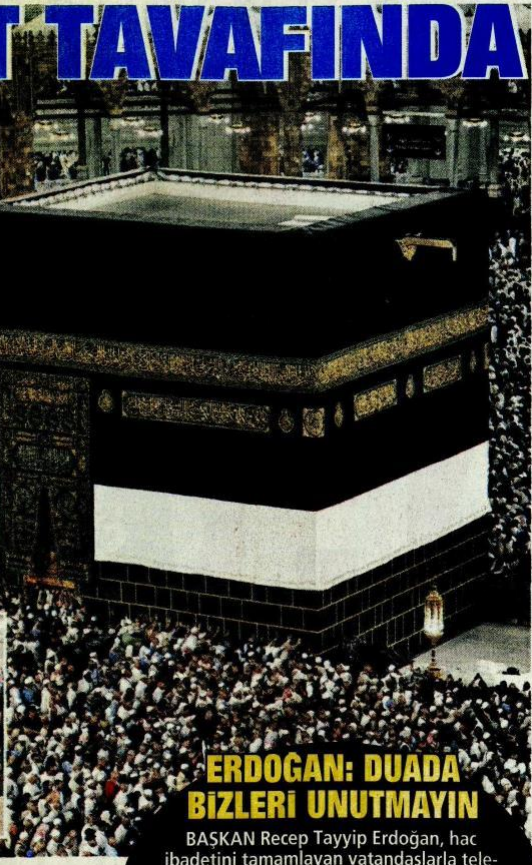
VUSLATA KOŞUYORDUM

Ben de en güzel gümüş işlemeli beyaz elbisemi giydim. Otelden çıkarken arkadaşlarım, 'Gül nereyle gidiyorsun? Ne kadar güzel elbisen' dedi. Ben de '**Kâbe**'ye vuslat yolculuğuma çıkıyorum. Arafat, ölmeden önce ölenler diyarı. Mevlana vuslatına 'Ölüm günüm, düğün günüm' demişti. Ziyaret tavafı da düğün günü, kavuşma günü gibi' diye yanıt verdim. Vuslat, 'özenen, hasret kalan veya istenen bir kişiye, yere ya da şeye kavuşma ve birleşme' anlamına geliyor. Biz de Beytullah'a kavuşuyorduk. Artık otobüs, taksi yok. Her yere yaya gidiliyor. Bir gece öncesi Müzdelife'den Mina'ya şeytan taşlamaya 20 km yol yürüyen ben. Soğuk algınlığım ve ayaklarımın altının su toplamasına

rağmen yine yollardayım. Hac niyetinin tamamlanması için ziyaret tavafının yapıp Sefa-Merve arasında Sa'yın tamamlanması ve ziyaret tavaflarının namazının kılınması gerekiyordu.

HAYAT GIBI

Vuslata doğru yola koyuldum. Otelden yaklaşık 10 km yol yürüyüp **Kâbe**'ye kavuştum. Bir heyecan, bir heyecan. **Kâbe**, yine dualarla çınlıyordu, hacıların dualarıydı bunlar. **Kâbe**, nasıl kalabalıktı. Burada olduğum süre boyunca ilk defa bu kadar yoğunluk gördüm. Her tavafta yoğundu ama bu defa hacıların ziyaret tavafıyla daha da yoğundu. Ziyaret tavafında şaftları dönerken kimi zaman kalabalık durma noktasına geliyor, kimi zaman küçük adımlarla ilerliyordu. Kimi zaman kalabalık sıkıştırıyor, kimi zaman akıyor; aynı hayat gibi. Bazen sıkıntılar gelir, daralırınsınız, kıpırdayamazsınız. Bazen her şey su gibi akar. Ziyaret tavafının yoğunluğu tam anlamıyla hayatı temsil ediyordu. Bir yanda da bu kadar kalabalığın içinde bir olunuyordu. Yani tek başına gibi. Hacılar, 'Şükürler olsun Yarabbin, şükürler olsun. Biz teslimiyetle bayramına ulaştırdın' diyorlardı. Kurban ise 'teslimiyeti kabul etme çağrısı'. Nasıl

ERDOĞAN: DUADA BİZLERİ UNUTMAYIN

BASKAN Recep Tayyip Erdoğan, hac ibadetini tamamlayan vatandaşlarla telefonda görüştü. AK Parti'den yapılan açıklamaya göre, Erdoğan vatandaşlara selam ve saygılarını iletti. Hacıların kendisini selamlamasının ardından Erdoğan, "Rabbim haccinizi kabul eylesin, duada bizleri de unutmayın inşallah. Herkese selamlar, saygılar, Allah razı olsun" dedi. ANKARA

güzel, nasıl güzel böyle hissetmek, kelimelere bile sığmıyor.

Bir şey daha öğrendim ve bu beni çok duygulandırdı. Arafat vakfesi için **Mekke** boşalınca **Kâbe**'de tavaf boş kalmışın diye **Mekke** kadınlar koşuyormuş burada. Yani biz Arafat'tayken, **Kâbe**'de tavaf yaparak onu hiç yalnız bırakmamışlar. Ne güzel bir kardeşlik, nasıl naif bir anlayış. Açıkçası çok etkilendim. Allah **Mekke** kadınlardan razı olsun.

Bugün ve yarın büyük, orta ve küçük şeytani taşladıktan sonra bayramın dördüncü günü Medine'ye geçeceğiz. Sırada veda tavafım var. Ama veda tavafımda ilk defa **kutsal** topraklarda siyah elbise giyeceğim. Siyah örtüsü olan **Kâbe** gibi siyaha bürüneceğim.

Hz. Muhammed, **Mekke**'den ayrılp Medine'ye hicret ederken son bir kez dönüp **Kâbe**'ye bakar ve şöyle der: "Ey **Mekke**, seni ne çok seviyorum. Eğer kavmim beni çıkarırsa, senden ayrılmazdım..." O an, **Kâbe** sanki bu ayrılığı hisseder. O günden sonra **Kâbe**, hasretin rengi siyahı alır..."

AYRILMA HÜZÜNÜ DE BAŞLADI

İŞTE, **Kâbe**'den ayrılmanın hüznü kime sorsam daha şimdiden başladı. **Kâbe**, miknatis gibi çekiyor insanı. Tavafını bitirip de yarın yeniden geleceğini bilsen bile özlem başlıyor. Benim hissiyatıma göre burası, kalplerin 'Bir' olduğu yer. Kalpler aynalanıyor ve o güzel enerjiden kime ayrılmak istemiyor. Sonra aklımıza Medine'de Hz. Muhammed'in ravzası geliyor. O zaman Peygamberimize gideceğimizi düşünüp yeniden heyecanlanıyoruz.

GÜL KIREKLO / MEKKE

Suudi Arabistan: Hacıların herhangi bir sağlık tehdidine rastlanmadı

Suudi Arabistan, **hac ibadetini** yerine getiren hacıların genel sağlık durumunun istikrarlı olduğunu ve herhangi bir sağlık tehdidine rastlanmadığını duyurdu.

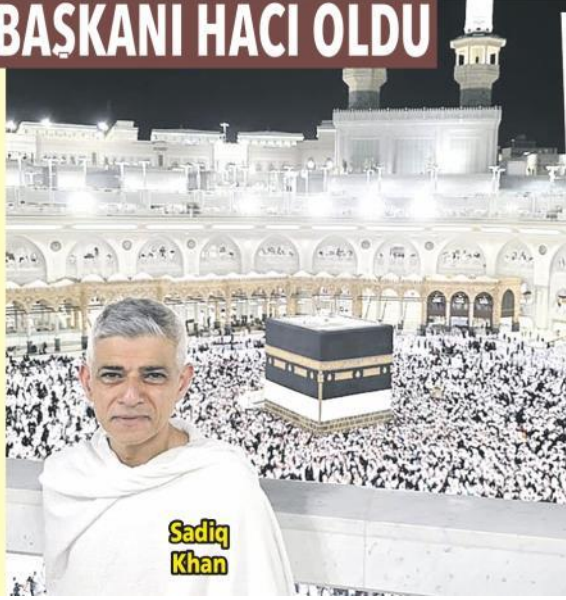
Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı Sözcüsü Abdülaziz Abdülbaki, düzenlenen basın toplantısında, **kutsal** topraklarda **hac ibadetini** yerine getiren **Müslümanların** sağlık durumuyla ilgili bilgi verdi.

Kutsal topraklarda sıcak çarpması belirtileri üzerine 466 kişinin tedavi altına alındığını aktaran Abdülbaki, "Hacıların genel sağlık durumu istikrarlıdır. Son derece verimli sağlık sistemi sayesinde herhangi bir sağlık tehdidine rastlanmadı." dedi.

LONDRA BELEDİYE BAŞKANI HACI OLDU

Londra Belediye Başkanı Sadiq Khan (55), 2026 hac döneminde Mekke'de hac ibadetini yerine getirdi. Khan, dünyanın en büyük camisi ve islam'ın en kutsal mekanı olan Mescid-i Haram'ın merkezindeki Kabe'de çekilmiş fotoğraflarını paylaştı. "Hac, eşitliği, birliği ve ortak insanlığımızı simgeleyen, hayatı derinden değiştiren bir yolculuktur. Dünyanın dört bir yanından gelen milyonlarca hacıyla birlikte ihram içinde durmak, Allah'ın huzurunda hepimizin eşit olduğunu hatırlatan güzel bir anıdır. Hac, özünde alçakgönüllülüğü, affetmeyi ve kendini geliştirme yoluyla yeniden doğuşu simgeliyor. Elbette dualarımda Londra'daki ve dünyanın dört bir yanındaki tüm muhtaçları hatırlayacağım" mesajı yayınladı. Pakistan asıllı Khan, 2016'dan bu yana Londra'yı yönetiyor.

Sadiq
Khan

EMEK AYAĞA KALKTI AFETZEDE ŞÜKÜR NAMAZI KILDI!

6 Şubat depremlerinde büyük yıkım yaşayan Antakya'daki Emek Mahallesi, "asrın inşa çalışmaları" kapsamında yeniden ayağa kaldırıldı. Mahalleye dönen depremzedeler, yeni yuvalarında şükür namazı kıldı, dualar etti.

KAHRAMANMARAŞ merkezli 6 Şubat depremlerinde büyük yıkım yaşayan Hatay'ın Antakya ilçesinde binlerce bina yerle bir olurken, Emek Mahallesi de tamamen haritadan silinmişti. Enkaz kaldırma çalışmalarının ardından uzun süre boş araziye dönen bölge, yeniden inşa süreciyle birlikte değişime uğradı. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmalarla Emek Mahallesi'nde modern, estetik ve depreme dayanıklı konutlar inşa edildi. Depremzede vatandaşlar yeni evlerine yerleşmeye başlarken, mahallenin eski canlılığı da geri dönmeye başladı.

'DEVLETİMİZ SAĞ OLSUN'

Mahalle Muhtarı Celal Sarı öncülüğünde bir araya gelen vatandaşlar, yeniden yapılan Emek Mahallesi'nde şükür namazı kıldı. Namazın ardından mahalle sakinleri, yeni evine taşınan Mehmet Koca'nın evine misafir olarak dua etti. Sarı, "İlerleyen süreçlerde de inşallah **camilerimiz** tamamlandığında da burada da ibadetlerimizi yapacağız. Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Bakanımıza Murat Kurum'a ve Sayın Valimize Mustafa Masatlı'ya teşekkürlerimizi sunuyoruz" dedi. ▶ İHA

Yeni evine taşınan Mehmet Koca, deprem sonrası uzun süre şehir dışında yaşadıklarını belirterek, şunları kaydetti: "Şükürler olsun buraya mahalle mize döndük. Komşuları da hep geri gelmelerini ve evlerine girmelerini istiyoruz."

İşgalciler gaspta sınır tanımıyor

İşgalci İsrail ordusu, Batı Şeria'daki gasp faaliyetlerini sürdürürken dini mekanlara yönelik ihlallerini artırıyor. Kudüs'teki Nebi Samuel Mescidi ve El-Halil'deki Harem-i İbrahim Camii'nin ardından Nablus'ta da dini mekanlara baskın düzenleyen yerleşimci Yahudiler, kendi dini ritüellerini uyguladı. İsrail askerleri ise Ramallah'ta bir Filistinlinin üzerindeki parayı çaldı.

İşgal altındaki Batı Şeria'da, İsrail ordusunun koruması altında hareket eden yerleşimci Yahudiler, çeşitli kentlerde Filistinli **Müslümanlara** ait dini mekanlara saldırılarını sürdürüyor. Filistin resmi ajansı WAFa'nın yerel ve güvenilirlik kaynaklarına dayandığı habere göre, **Kurban Bayramı**'nda da saldırılarını sürdüren yerleşimciler, dün Nablus'un Avarta köyüne baskın yaptı. Yerleşimcilerin dini mekanlara yaptıkları baskında ve işgalde, sabahın erken saatlerine kadar çeşitli "dini ritüeller" gerçekleştirildiği aktarıldı. Batı Şeria'nın çeşitli noktalarında işgalci İsrail ordusuna bağlı kuvvetler, bayramın ikinci gününde 17 Filistinliyi gözaltına aldı. Yine Ramallah'ta işgalci askerler, bir kontrol noktasında durdurdukları bir Filistinlinin üzerindeki yüzlerce dolar ve çekleri çaldı.

TUTUKLAMALAR SÜRÜYOR

Yerleşimciler, Batı Şeria'da Filistinlilerin dini mekanlarına saldırılarını sürdürürken onları koruyan işgalci İsrail askerleri de Filistinlilere yönelik tutuklamalara bayram günlerinde hız verdi. Filistin Esirler Medya Ofisi'nden yapılan açıklamaya göre İsrail ordusu, **Kurban Bayramı**'nın ikinci gününde işgal altındaki

Batı Şeria'nın çeşitli bölgelerinde 17 Filistinliyi gözaltına aldı. Filistinlilerin evlerine zorla giren İsrail askerleri, Kalkilya'da 6, Tulkerim'de bir kişiyi gözaltına aldı. İsrail ordusu El Halil'in kuzeyindeki El-Arub Mülteci Kampı'na düzenlediği baskında 4, Sumu beldesine düzenlediği baskında da bir Filistinliyi gözaltına aldı. Nablus kentine düzenlediği baskınlarda 5 kişiyi gözaltına alan İsrail askerleri, Tamun beldesinde de bir Filistinliyi gözaltına aldı.

SOYGUN YAPTILAR

İsrail ordusuna bağlı askerler, gaspçılığı görülmemiş seviyelere çıkarırken doğrudan hırsızlık olaylarına

da karışıyor. Haaretz gazetesinin haberine göre, Ramallah yakınlarındaki bir kontrol noktasında bir Filistinliyi durduran İsrail askerleri, söz konusu Filistinliden zorla yüzlerce dolar ve çek senetlerini aldı. Askerlerin, Filistinli kişiden zorla parasını çaldıklarını itiraf ettiğine dikkat çekilen haberde, buna rağmen İsrail ordusunun bu askerler hakkında herhangi bir işlem yapmadığı kaydedildi. İsrail askerlerinin daha önce de Filistinlilerin evlerine girerek buralardan değerli eşyaları çaldığı hatırlatılan haberde, İsrail ordusunun bütün bu vakalara karşı herhangi bir adım atmamasının hırsızlığı normalleştirdiği eleştirisi yapıldı. ► **DIS HABERLER**

İSRAİL HAPİSHANELERİ BM'NİN KARA LİSTESİNDE

● Gazze'de 7 Ekim 2023'te soykırım işlemeye başlayan ve hem Gazze hem de Batı Şeria'da cinsel şiddet suçlarına karışan İsrail ordusuna

karşı Birleşmiş Milletler'den (BM) yeni bir adım geldi. Jerusalem Post gazetesinin haberine göre, BM Genel Sekreteri Antonio

Guterres, dün İsrail hapishaneleri yetkililerinin cinsel saldırıyla suçlananların yer aldığı kara listeye alınmasını kararlaştırdı.

Gazze'de ateşkes çöküşün eşiğinde

İşgalci İsrail ordusu, 10 Ekim 2025'te ilan edilen ateşkesle rağmen son dönemde Gazze'ye yönelik kanlı saldırılarını artırıyor. İsrail ordusunun, Arife Günü'nden beri Gazze'nin çeşitli noktalarına düzenlediği saldırılarda 16 Filistinli hayatını kaybetti. Gazze'deki Sağlık Bakanlığı tarafından konuya ilişkin dün yayınlanan açıklamada, İsrail kuvvetlerinin son 48 saat içinde Gazze'deki çeşitli noktalara düzenlediği saldırılarda en az 16 sivilin yaşamını yitirdiği 39 sivilin ise yaralandığı aktarıldı. İsrail ordusuna ait savaş uçakları, **Kurban Bayramı**'nın birinci gününde Gazze kent merkezindeki El-Remal Mahallesi'ne bombardıman gerçekleştirmişti. Bombardıman, Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları Komutanı Muhammed el-Avde yaşamını yitirmişti. İsrail'in Gazze'ye yönelik son dönemde artırdığı saldırı ve ateşkes ihlallerinin ardından Hamas'tan sert bir açıklama geldi.

Gazze'deki ateşkesin saldırılar nedeniyle çökme riskiyle karşı karşıya olduğuna işaret edilen açıklamada, söz konusu saldırıların İsrail ordusunun işlediği "yeni bir suç" ve Şarm eş-Şeyh'te

imzalanan ateşkes anlaşmasının "açık ihlali" olduğu vurgulandı.

İŞGALİ YUZDE 70'E ÇIKARACAK
İsrail'in Gazze genelinde sivillere yönelik saldırılarını

artırdığı kaydedilen açıklamada, "Bu saldırılar, İsrail'in Gazze'ye karşı iki yıl süren soykırım sürecine geri dönme niyetini gösterdiği" değerlendirildi. Öte yandan İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, İsrail ordusuna Gazze Şeridi'nde işgal ettikleri alanların yüzde 70'e çıkarılması talimatını verdiğini duyurdu. Başbakan Netanyahu, Vadi Konferansı isimli etkinlikte, Gazze Şeridi'nde iki yıl aşkın süredir yürüttükleri işgal ile Lübnan'a yönelik kara ve hava saldırılarına ilişkin konuştu. İşgalci güç son dönemde ateşkes sonrası kurulan "Sarı hat"ı adım adım genişlettiği ve 2 milyon Filistinliyi 133 kilometrekarelik bir alana sıkıştırdığı biliniyor. Öte yandan, İsrail'in son saldırılarıyla birlikte ateşkesin yürürlüğe girdiği 10 Ekim 2025'ten bu yana İsrail'in saldırılarında ölen sivillerin sayısı 922'ye ulaştı. İşgal ordusunun Gazze'de soykırım işlemeye başladığı 7 Ekim 2023'ten beri toplam ölü sayısı 72 bin 819'a çıkarken, yaralı sayısı da 172 bin 894'i buldu.

Vahşi İsrail bayramda da katliam yaptı

Terör şebekesi İsrail'in Gazze'ye düzenlediği saldırıda hayatını kaybedenlerin sayısı 8'e yükseldi. İsrail'in Gazze'ye bayramın 1'inci günü düzenlediği saldırıda 7 Filistinli hayatını kaybetmiş, 18 kişi de yaralanmıştı.

İsrail'in ateşkese rağmen Gazze Şeridi'nin merkezine düzenlediği saldırıda şehit sayısı 8'e çıktı.

Yerel kaynaklardan alınan bilgiye göre İsrail ordusu, Gazze kentindeki bir binaya hava saldırısı düzenledi.

Saldırı sonrası binada ağır hasar oluşurken, bölgeye çok sayıda arama kurtarma ve sağlık ekibi sevk edildi.

Filistin Kızılayından yapılan açıklamada, İsrail saldırısı sonucu 2'si kız çocuğu, 2'si kadın 8 Filistinlinin hayatını kaybettiği, 18 kişinin yaralandığı belirtildi.

Yaşamını yitirenlerin yakınlarından Suzan Azzam ve Eşref es-Suveyraki, Gazze kentindeki Şifa Hastanesi'nde AA'ya konuştu.

"BAYRAM GÜNÜYDÜ VE ÖLDÜRÜLENLER DE ÇOCUKTU"

Gözyaşları içinde konuşan Azzam, İsrail saldırısında yaşamını yitirenlerin hafız olduklarını belirterek, "Çocuklardan ne istediler, onlardan ne istediler?" ifadesini kullandı.

Uykudayken İsrail saldırısına maruz kaldıklarına dikkati çeken Azzam, "Uyuyor, uyuyor, hala uyuyor. Allah bize yeter ve o ne güzel vekildir." dedi.

İsrail ordusunun **Kurban Bayramı**'nın birinci gününde masum sivilleri bombaladığını belirten Azzam, "Bayram günüydü ve öldürülenler de çocuktu. Ne istediler onlardan, çocuklardan ne istiyorlar?" diye konuştu. Suveyraki, İsrail saldırısında ölenlerden birinin de 4 aylık hamile ablası olduğunu dile getirdi.

İSRAİL ORDUSU, HİÇBİR UYARI YAPMADAN BİNAYI DOĞRUDAN BOMBALADI

Suveyraki de İsrail ordusunun hiçbir saldırı uyarısı yapmadan binayı doğrudan bombaladığını söyledi. Gözyaşlarını tutamayan Filistinli acılı vatandaş, "Binayı doğrudan bombalayarak içindeki insanların tümünü öldürdüler. Geriye bir şey bırakmadılar. Allah bize yeter ve o ne güzel vekildir." diye konuştu. İsrail'in saldırısında ölenlerin masum insanlar olduğunun altını çizen Suveyraki, şunları kaydetti: "Öldürülenler savunmasız masum insanlardı. Vallahi hiçbir grupla bir bağlantımız yoktu, hayatımız boyunca bir grupla bağlantımız olmadı. Yiyeceğimiz bir parça ekmek için mücadele ediyoruz."

İsrail ordusu, söz konusu saldırıda Hamas'ın "iki üst düzey üyesinin" hedef alındığı iddia etmişti.

İsrail ordusunun dün Gazze'ye düzenlediği hava saldırısında Hamas'ın askeri kanadının komutanlarından Muhammed Avde'nin de aralarında olduğu 6 kişi şehit olmuştur.

İsrail ordusu, 10 Ekim 2025'te varılan ateşkese rağmen Gazze'ye saldırılarını aralıksız sürdürüyor. Filistin makamlarının verilerine göre, İsrail'in ateşkesten bu yana Gazze'ye düzenlediği saldırılarda 910'dan fazla Filistinli hayatını kaybetti.

Gasbpcı İsraililer Nablus'ta vahşî baskınlara devam ediyor

Filistin topraklarını gasbeden İsraililer, işgal altındaki Batı Şeria'nın Nablus kentinde Filistinlilere ait dini mekanlara baskın gerçekleştirdi. İsrail ordusu Batı Şeria'daki baskın ve saldırılarını sürdürüyor. Filistin resmi ajansı WFA'nın yerel ve güvenlik kaynaklarına dayandırdığı habere göre, Filistin topraklarını gasbeden yüzlerce İsraili, **Kurban Bayramı**'na rağmen İsrail askerlerinin koruması altında kentteki Avarta köyüne baskın yaptı. İsraililerin dini mekanlara yaptıkları baskında ve işgalde, sabahın erken saatlerine kadar çeşitli "dini ritüeller" gerçekleştirdiği aktarıldı.

48 saatte 16 Filistinli daha hayatını kaybetti

► İsrail ordusunun, ateşkese rağmen Gazze Şeridi'ne düzenlediği saldırılarda son 48 saatte 16 Filistinli hayatını kaybetti. Yerel kaynaklardan alınan bilgiye göre İsrail ordusu, Gazze kentindeki bir binaya hava saldırısı düzenledi. Saldırı sonrası binada ağır hasar oluşurken, bölgeye çok sayıda arama kurtarma ve sağlık ekibi sevk edildi. Filistin Kızılayından yapılan açıklamada, İsrail saldırısı sonucu 2'si kız çocuğu, 2'si kadın 8 Filistinlinin hayatını kaybettiği, 18 kişinin yaralandığı belirtildi. Yaşamını yitirenlerin yakınlarından Suzan Azzam ve Eşref es-Suveyraki, Gazze kentindeki Şifa Hastanesinde AA'ya konuştu. Göz yaşları içinde konuşan Azzam, İsrail saldırısında yaşamını yitirenlerin hafız olduklarını belirterek, "Çocuklardan ne istediler, onlardan ne istediler?" ifadesini kullandı. Uykudayken İsrail saldırısına maruz kaldıklarına dikkat çeken Azzam, "Uyuyor, uyuyor, hâlâ uyuyor. Allah bize yeter ve o ne güzel vekildir" dedi. İsrail ordusunun **Kurban Bayramı'nın** birinci gününde masum sivilleri bombaladığını belirten Azzam, "Bayram günüydü ve öldürülenler de çocuktu. Ne istediler onlardan, çocuklardan ne istiyorlar?" diye konuştu.

Kurban: En sevdiğinden “En Sevgili” için vazgeçebilmek

İslam'da tüm ibadetlerin iki boyutu vardır: Zâhiri/ yatay boyut ve bâtnî/ dikey boyut. Birincisi “Bu ibadeti en doğru nasıl yaparım?” sorusunun cevabına, ibadetlerin şekline ve hükümlerine ilişkindir; toplumsal faydalama dâirdir. İkincisi ise “Bu ibadeti niçin yapıyorum?” sorusunun cevabına, ibadetlerin hikmetlerine ve ruhuna ilişkindir; Allah ile ilişkimizde bize sağladığı manevî gelişime dâirdir. Birinci boyutla fakihler; ikincisiyle ârifler ilgilenmişlerdir.

Tarih boyunca teşekkül eden dini geleneğimizde daha çok “fıkıh ağırlıklı” bir dil ve anlayış hâkim olmuş, bu sebeple ibadetlerin hükümlerine dair birlerce ciltlik bir fıkıh külliyyatı teşekkül etmiş olmasına rağmen hikmetlerine dair yazılanlar maalesef çok sınırlı kalmıştır. Bu durum, sadece ulemâ sınıfı ve onların yazdıkları kitaplarla ilgili değildir. Neticede kitleleri etkileyen, ilim sınıfı/ entelektüeller olduğu için halk arasında da “fıkıh dili” hâkim olmuştur. Fıkıh dili, hukuk dilidir; normatiftir, kuralı belirler ve o kuralla uyulmasını ister; ibadetlerin hikmetini incelemeye, üzerinde düşünüp felsefesinin yapılmasına müsait değildir. Bu durum, tarihimizde ve günümüzde şöyle bir sorunu doğmuştur: Dini düşünce ve anlayış, büyük oranda hukuk düşüncesine ve diline indirgenmiş, böylece sığlaşmış ve derinlik kazanamamıştır.

Kurban ibadetini fıkıh kitaplarında anlatıldığı şekliyle yerine getirmeye çalışalım. Kurban etlerimiz fakir fukarayla paylaşalım. Bunlar bu ibadetin zâhiri yönüdür, topluma dönük faydasıdır ve olmazsa olmazlardır. **Hükme uymadan hikmet aranmaz.** Zâhir olmadan bâtn, dış olmadan iç, şekil olmadan öz olmaz. Ama şunu da bilelim ki tüm ibadetlerde olduğu gibi **kurban ibadetinde** de öncelikli olan bu ibadetin dikey boyutudur, özündeki mana ve hikmettir; insanın Rabbiyle ilişkisinde ona kazandırdığı manevî gelişim ve olgunluktur. Bu boyutu ıskalayarak yalnızca onun şekline ve toplumsal faydalama odaklanmak **kurban ibadetini kurban etmektir.**

Bu girizgâhtan sonra gelelim **kurban ibadetinin** bâtnî/ içsel/ dikey boyutlarına. **Kurban ibadeti**, Kur'an'da iki “meta anlatı” ile ilişkilendirilmiştir. Birisi Mâide süresinin 27-31. âyetlerinde anlatılan Hz. Adem'in iki oğlu (Habil-Kabil) anlatısı, diğeri de Sâffât süresinin 99-113. âyetlerinde geçen Hz. İbrahim'in Hz. İsmail'i kurban etme

MAHMUT AY
mahmut.ay@yeniayak.com.tr

anlatısı. Birincisinde, “kurban” kelimesi zikredilir ama bizim Türkçe'de kullandığımız anlamıyla değil; Allah'a yakınlaşma amacıyla takdim edilen bir “sunak” anlamında. Orada sunağı kabul edilen (Habil), sunağı kabul edilmeyene (Kabil) “Allah, ancak takva sahiplerinin (ibadetlerini ve sunaklarını) kabul eder.” der. Demek ki meselenin özünde “takva” vardır. Takvası olanın takdimesi/ kurbanı kabul edilir. Bu anlatıda bir husus daha dikkat çekicidir: Kur'an diyor ki “Nefsî, ona kardeşini öldürmeyi güzel gösterdi.” Demek ki Kabil'in nefsinde bir sorun var; nefsi emmârede kalmış. Buradan da şunu çıkarabiliriz: Nefs-i emmâre sahibinin ibadeti de sunağı da kurbanı da kabul olmaz; dolayısıyla “**Parası olanın değil takvası olanın kurbanı makbuldür.**” Nitekim Kur'an'da “Allah'a ulaşan, kurbanlarını etleri ve kanları değil sizin takvanızdır.” buyrulur. Şu hâlde **kurbanı konuşmak, aslında takvayı konuşmaktır.**

Gelelim ikinci meta anlatıya. Hz. İbrahim, ateşe atılma imtihanından sonra kavminin arasında yaşamayacağını anlar ve “Ben Rabbime gidiyorum.” diyerek âdetla Rabbine doğru bir yolculuğa, bir seyrü sülûka çıkar. Rabbinden bir evlat ister ve Rabbi de ona çok yaşlı olmasına rağmen İsmail'i bahşeder. Yani İsmail, İbrahim için çok geç yaşta uzun dualar neticesinde bahşolunmuş çok kıymetli bir evlattır. İbrahim'in imtihanı daha da büyür. Önceden, kendi canından vazgeçmekle imtihan edilmiş ve ateşe atılmış. Şimdi ise daha büyük bir imtihanla karşılaşır: Cânândan, en kıymetlisinden vazgeçmek. Rüyasında oğlunu kurban ettiğini görür. Ama ilginç olan nokta şudur: Rüyada “Oğlunu kurban et.” şeklinde bir emir almaz yalnızca kurban ettiğini görür. (Tevrat'taki anlatıya göre ise Tanrı doğrudan İbrahim'e oğlu İshak'ı Moriah diyarına götürüp kurban etmesini ister). İbrahim, rüyasını oğluna anlatınca oğlu “Babacığım sana emredilene yap. Ben sabredeceğim.” der. Sonra her ikisi de teslimiyet gösterir ve İbrahim tam oğlunu kurban edeceken Allah “Ey İbrahim! Rüyanı tasdik ettin. Biz Allah'ı görüyorsunçasına kulluk edenleri böyle mükâfatlandırırız.” buyurduktan sonra iri bir koç gönderir ve böylece İsmail yerine o koç kurban edilmiş olur. Ardından da İbrahim'e bir başka evlat olarak İshak bahşedilir. Yani biricik evladını feda edip evlatsız kalmayı

göze alan İbrahim, bu imtihandan başarıyla çıktıktan sonra evlatsız kalmak bir yana, ikinci bir evlada da sahip olmuştur.

İbn Arabî, Hz. İbrahim'e gösterilen rüyanın âlem-i misalde gerçekleştiği için İbrahim'in onu zâhiriyle yorumlamaması gerektiğini, ona İsmail şeklinde görünenin aslında “koç kurban” olduğunu, İbrahim'in bu rüyayı “tabir” etmek yerine “tasdik” ettiğini söyler. İlk bakışta tuhaf gelen bu yorum, âyetlerin zâhirine aykırı değildir ve aslında anlatıyı daha da derinleştirir. Zira İbrahim'in emir almamış olmasına rağmen gördüğü bir rüyayı bile bu şekilde gerçekleştirmesi ondaki teslimiyet ve sadakatin yüksekliğine işaret eder. Zaten anlatıda ön planda olan, teslimiyet ve sadakattir. Yani **bu kıssanın asıl kahramanı “teslimiyet ve sadakat” duyguları ile dünyada en sevdiğinden, en Yüce Sevgili için vazgeçebilmektedir.** Nitekim mistik varoluşçu filozof Kierkegaard “Korku ve Titreme” isimli eserinde İbrahim'in bu teslimiyetini çok güzel analiz eder. Yalnızca Tanrı karşısındaki gösterilen kayıtsız bir teslimiyetin ve derin bir imanın, insanı kendi evladını dahi kurban edebilecek bir mertebeye taşıyacağını söyler. Ona göre bu, insanı “etik” boyuttan “iman” boyutuna taşıyan bir “metafizik sıçrama”dır. Bu sıçrama, aklın ve mantığın sınırlarından kurtulup özgürleşmek isteyen bireyin, varoluşsal bir kararla kendini Tanrı'ya/mutlak hakikate teslim etmesidir. İşte İbrahim, böyle bir iman kahramanıdır ona göre.

Kur'an'ın bu anlatısında zikredilen kavramları hatırlamak bu kıssadan alınması gereken derslerin neler olduğuna işaret eder: Hidayet talebiyle Rabbe doğru yolculuk, en sevdiğini kurban etmek, teslimiyet, sadakat, ihسان (Allah'ı görüyorsunçasına kulluk) ve imtihan. Metaforlarla dolu bu üst anlatıda verilmek istenen mesajı şöyle özetlemek mümkündür: Hayat, türlü imtihanlarla dolu bir yolculuktur. Bu yolculuğu Rabbine yakınlaşmak amacıyla yapan insan, Rabbine doğru bir yolculuğa çıkmaya karar verdiğinde imtihanı daha da ağırlaşır; teslimiyet ve sadakat gösterip en sevdiğinden dahi vazgeçmeyi, onları gönlünde kurban etmeyi göze alırsa “ihسان” derecesinde bir iman yaşamış olur. Bunun neticesinde ilâhî mükâfata nâil olur.

Hâsılı: dünyada vazgeçtiklerimiz, bizi Allah'a yaklaştıran “kurban”larımızdır. O hâlde kurban, Hakk'a yakınlaşmak amacıyla nefsi/egoyu kurban edip mâsivâdan vazgeçmektir.

Kurban vazgeçtişir

Modern zamanlarda dünyanın en zor anladığı hakikat **hac** ve kurban... Ömründe bir kez bile namaz kılmayanların, Arapça namaza, duaya itiraz ediş gibi, deniz

AYŞE
KESİR
ayse@kulad.com

canlılarını diri diri kaynat suya atıp pişirenler, 'steak house' da bir parça ete neredeyse küçük bir servet ödeyenler, her yıl Kurban

Bayramı'nda sözde modernizm adına usanmadan itiraz edeler. Ramazan Bayramı şeker bayramı olmadığı gibi **Kurban Bayramı** da et bayramı değildir. Modern dünya sadece **kurbanlık** kesme, et yeme, yedirme üzerinden tanımladığı "kurbanı" anlamakta zorlanıyor. Ahir zamanda "sahip olmak" kutsanırken, kurban tam tersine bir vazgeçtişir. Sadece ve sadece Allah için bir vazgeçtişir...

Yüce kitabımızda Allah, "Allah ancak takva sahiplerinden kabul eder"; "Onların ne elleri ne de kolları Allah'a ulaşır. Allah'a ulaşacak olan ancak sizin takvanızdır" demez mi?

Kurban etmek, sadece bir **kurbanlık** kesmek de değildir. Kurban, Arapça 'kurb' kökünden gelir. Öncüdür ki, tasavevif çihil **kurban kesmek** değil "yaklaşmak" diye yorumlar.

Kurban, Habil gibi en iyisinden, en güzelinden, en değerlisinden vazgeçerek Allah'a yaklaşılmıştır. Allah'a yaklaşabilmek için tıpkı İbrahim gibi en sevdiğinden vazgeçiş, tıpkı İsmail gibi kendinden vazgeçtişir kurban...

Hak dostları "**Kurban kesmek** kolaydır, zor olan kurban olabilmektir" derler. Kurban olmak, İbrahim gibi ateşte, Hacer gibi çölde bir başına kalmak, İsmail gibi "Babaçığım emronulduğun şeyi yap." diyebilmektir.

HAC...

Hac, sadece çölün ortasında bir yolculuk, sayılar ve törenden ibaret değildir...

Ali Şeriatî'nin dediği gibi "insanın Allah'a doğru büyük yürüyüşüdür." İhranda olmak, mal, makam, zenginlik dünyaya ait her ne var ise, hepsini üzerinden çıkıp, kefeni ile bir başına kalmaktır aslında.

Tavaf ise "insanın, kendi etrafında dönmeyi bırakıp Allah'ı merkeze alan bir hayata geçmesidir." Mina'da hangi şeytanı taşlar insan? Kendi içindekini mi? İnsanoğlu Arafat'ta neyi bekler? Sadece duaların kabul olunmasını mı?

Meda haccından bu yana tam 1394 yıldır, tüm **Müslümanlar**, Safa ve Merve arasında yedi kez koşarak, evladına su arayan Hacer validemizi yad etmezler mi?

"Ey Hatice bana kim inanır ki?" diyen Efendiler Efendisinin yolundan fevç fevç gidistişir **hac**. Her "Lebbeyk! Allahümme lebbeyk..." deyistişir, Allah'ın emrinde olduğunu ve davetine icabet ettiğini gözyaşlarıyla haykariştir.

Kurban, azalarak, vazgeçerek çoğalmannın kapısı...

Hac, "müminler ancak kardeştişir" hükmünün vücut bulmuş hali...

Bazen de mahşeri bir kalabalıkta, mahşeri bir yalnızlığın tecrübesidir.

Modern dünyanın benlik putuna tapanlar, sadece kendisi için durmadan yorulmadan biriktirenler, hazzın tutsağı olanlar, bir seyahat üzerinden hacçı ne anlasın? İbrahimce vazgeçiş ile kurbanı ne bilsin?

"**Hac** yine kurbanda denk geldi" diyenler ise hiç ağzını açmasın lütfen! Mübarek gün...

BAYRAM DUASI

Ne kıymetli duadır! "Allah, sevdikilerimize nice bayramlara kavuştursun." demek.

Bir sonraki bayramı görmeye kimin garantisi var? Bayramı, bizim ya da sevdiğimizden birinin son bayramı gibi idrak etmeyi Allah hepimize nasip etsin!

Kesilen kurbanlar, Arafat'ta edilen dualar da Doğu Türkistan'da, Filistin'de akan kan ve göz yaşının dinmesine, İslam Alemi'nin dirilişine vesile olsun.